

Rettslære

Hva er en motorvogn?

Vegtrafikkloven gjelder all trafikk med *motorvogn*, jf. § 1. For motorvogner gjelder særskilte regler om registreringsplikt, ruspåvirkning av føreren, forsikringsplikt og objektivt erstatningsansvar. Brudd på bestemmelsene medfører som regel straff i henhold til vegtrafikkloven, kap. V Reaksjoner ved overtredelse m.m.

Dette bildet er hentet fra læreboka *Rettslære 1*, side 315. Billedteksten opplyser om at Segwaydommen fra Høyesterett, som ble avsagt 31.10.2016, slo fast at en segway er å regne som motorvogn. Førning av slike kjøretøy var derfor underlagt de alminnelige reglene om ruspåvirkning. Dommen hadde ikke bare betydning for segwayer, men også for elektriske sparkesykler.

Segway (ståhjuling), sparkesykler mv.

Læreboka *Rettslære 1* ble utgitt i 2017. På det tidspunktet var Segwaydommen i samsvar med gjeldende rett.

Det følger av vegtrafikkloven § 4(1) at Kongen kan gi alminnelige regler (forskrifter) for kjørende. Sykkelforskriften ble endret i 2018 slik at blant annet en segway, herunder elektrisk sparkesykkel, normalt ikke vil være motorvogn, men sykkel. Forskriften § 2 femte ledd lyder nå slik:

Rettslære

«Som sykkel regnes også elektrisk drevet kjøretøy for transport av én person (føreren). Innretningen må ha egenvekt ikke over 70 kg (inklusive batteri), bredde ikke over 85 cm, lengde ikke over 120 cm og konstruktiv hastighet ikke over 20 km/t. Kjøretøy uten selvbalsenserende teknologi tillates ikke å ha sitteinnetning. Kjøretøy som nevnt i dette ledd anses ikke som motorvogn etter vegtrafikkloven § 2.»

Bildet viser segwayer som synes å tilfredsstille de nye kravene til sykkel hvis de har en fartssperre ved 20 km/t. Promillekjøring med slike kjøretøy vil ikke bli bedømt som brudd på vegtrafikkloven § 22. Ved høy promille kan kjøringen være brudd på den generelle regelen i § 21 eller aktsomhetsregelen i § 3.

Elektriske sparkesykler regnes også som sykler, men den konstruktive hastigheten må ikke være over 20 km/t. Med konstruktiv hastighet menes maksimal hastighet som kjøretøyet kan oppnå uten å endre produsentens konstruksjon vesentlig. Den som på egenhånd endrer fartssperren slik at hastigheten kan komme opp i mer enn 20 km/t, gjør egentlig sykkelen om til en motorvogn (motorsykkel) med registreringsplikt, forsikringsplikt og førerkortplikt, og han eller hun kan rammes av de alminnelige reglene for promillekjøring.

Elektriske sykler

Kan en elektrisk sykkel være motorvogn? Normalt ikke, hvis den tilfredsstiller kravene til sykkel i sykkeforskriften § 2 første og andre ledd, som lyder slik:

Sykkel: Kjøretøy som drives frem ved trå- eller veiveanordning, unntatt kjøretøy som bare er beregnet for lek.

Som sykkel regnes også kjøretøy som nevnt i første ledd og som er utstyrt med elektrisk hjelpemotor med maksimal nominell effekt på høyst 0,25 kW hvor hjelpemotorens effekt reduseres og opphører når kjøretøyet oppnår en hastighet på 25 km/t, eller tidligere hvis syklisten slutter å trå/veive. Det tillates at kjøretøyet har fremdrift kun ved motorkraft opp til 6 km/t. Kjøretøy som nevnt i dette ledd anses ikke som motorvogn etter vegtrafikkloven § 2.

Sykkel er imidlertid et kjøretøy. Vegtrafikkloven gjelder for kjøretøy som brukes på veg eller annet område som har alminnelig motorvogntrafikk, jf. vegtrafikkloven § 1(1). Sykling på privat område, for eksempel gårdstun eller på sti i skogen, rammes ikke av vegtrafikkloven. Syklister kan bare straffes for promillesykling når vegtrafikkloven gjelder. Dessuten er det nødvendigvis ikke uforsvarlig å sykle etter tre glass vin (0,6 promille), mens en fører av motorvogn med slik promille kan bli straffet med fengsel.